

PRAVIDLA PARAVOLTIŽE 2016

Toto vydání paravoltižních pravidel je platné jako pravidla jezdeckého sportu sportovců se zdravotním postižením v ČR od 1. 4. 2016.

Pravidla jsou zpracovaná Českou hiporehabilitační společností.

OBSAH

PREAMBULE	4
FEI KODEX CHOVÁNÍ	4
KAPITOLA I – ÚVODNÍ USTANOVENÍ	7
ČLÁNEK 001: VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	7
ČLÁNEK 002: PRIORITA PRAVIDEL	7
KAPITOLA II – ZÁVODY	7
ČLÁNEK 003: TYPY ZÁVODŮ.....	7
ČLÁNEK 004: NÁRODNÍ A PŘÁTELSKÉ ZÁVODY	7
ČLÁNEK 005: MISTROVSTVÍ ČR.....	7
ČLÁNEK 006: SOUTĚŽE.....	7
KAPITOLA III – PŘIHLÁŠKY A SOUTĚŽÍCÍ	8
ČLÁNEK 007: POZVÁNKY.....	8
ČLÁNEK 008: PŘIHLÁŠKY.....	9
ČLÁNEK 009 – PARAVOLTIŽÉŘI	9
ČLÁNEK 010: VOLTIŽNÍ KONĚ	9
ČLÁNEK 011: PROHLÍDKA KONÍ	9
ČLÁNEK 012: LONŽÉR.....	9
ČLÁNEK 013: VEDOUcí VÝPRAVY.....	9
ČLÁNEK 014: POZDRAV.....	10
ČLÁNEK 015: ÚBOR.....	10
ČLÁNEK 016: POSTROJ VOLTIŽNÍHO KONĚ.....	10
ČLÁNEK 017: NÁKLADY A VÝHODY	11
ČLÁNEK 018: CENY.....	11
ČLÁNEK 019: HRUBÉ ZACHÁZENÍ S KONĚM A DOPING	11
ČLÁNEK 020: OFICIÁLNÍ OSOBY	12
KAPITOLA IV – SOUTĚŽE PARAVOLTIŽNÍCH SKUPIN	13
ČLÁNEK 021: VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	13
ČLÁNEK 022: POVINNÁ SESTAVA SKUPIN.....	13
ČLÁNEK 023: VOLNÁ SESTAVA SKUPIN.....	13
ČLÁNEK 024: ZNÁMKY	14
ČLÁNEK 025: HODNOCENÍ POVINNÝCH SESTAV	14
ČLÁNEK 026: HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY	14
KAPITOLA V – SOUTĚŽE PARAVOLTIŽNÍCH DVOJIC	15
ČLÁNEK 027: VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ	15
ČLÁNEK 028: POVINNÁ SESTAVA.....	15
ČLÁNEK 029: VOLNÁ SESTAVA.....	15
ČLÁNEK 030: HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY DVOJIC	15
KAPITOLA VI – SOUTĚŽE JEDNOTLIVCŮ PARAVOLTIŽE	15
ČLÁNEK 031: VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ	15

ČLÁNEK 032: POVINNÁ SESTAVA.....	16
ČLÁNEK 033: HODNOCENÍ POVINNÉ SESTAVY	16
ČLÁNEK 034: VOLNÁ SESTAVA.....	16
ČLÁNEK 035: HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY	16
KAPITOLA VII - SOUTĚŽ „TANEC A BAREL“	17
ČLÁNEK 036: TYPY SOUTĚŽÍ.....	17
ČLÁNEK 037: VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	17
ČLÁNEK 038: POZVÁNKY.....	17
ČLÁNEK 039: PŘIHLÁŠKY.....	17
ČLÁNEK 040: CVIČENCI	17
ČLÁNEK 041: POZDRAV.....	17
ČLÁNEK 042: ÚBOR.....	18
ČLÁNEK 043: SOUTĚŽNÍ SESTAVY	18
ČLÁNEK 044: HODNOCENÍ SESTAV	18
ČLÁNEK 045: ZNÁMKY	18
ČLÁNEK 045: CENY	18
ČLÁNEK 046: OFICIÁLNÍ OSOBY	19
PŘÍLOHY K PRAVIDLŮM PARAVOLTIŽE	20

PREAMBULE

Současná pravidla pro handicapované cvičence paravoltiže jsou 7. opraveným vydáním, platným od **1. 4. 2016.**

Všechny předcházející texty zabývající se touto otázkou, jsou jimi nahrazeny.

Pravidla musí být doplněna o Předpisy, Všeobecná pravidla ČJF, Veterinární pravidla a Směrnice pro rozhodčí.

Ne každá eventualita může být zahrnuta v těchto Pravidlech. V případě nepředpokládaných a výjimečných událostí je povinností poroty rozhodnout ve sportovním duchu, s přihlédnutím k co nejbližšímu výkladu těchto Pravidel.

FEI KODEX CHOVÁNÍ

Mezinárodní jezdecká federace (FEI) žádá všechny, kteří jsou spojeni s jezdeckým sportem, aby se řídili Kodexem chování. Pohoda a zdraví koně musí být vždy prvořadé a nesmí nikdy být podřízené soutěžním nebo obchodním vlivům. Zvláště musí být přihlíženo k následujícím bodům:

1. Všeobecný prospěch

a) Dobrý management

Ustájení a krmení koní musí odpovídat dobrému managementu. Kůň musí mít vždy k dispozici čistou a kvalitní píci, vodu a krmivo.

b) Tréninkové metody

Tréninkové metody musí odpovídat fyzické kondici koně a úrovni disciplín, kterých se účastní. Nesmí být použita jakákoliv tréninková metoda, která by koně zneužívala nebo působila strach.

c) Kování a výstroj

Kování a péče o nohy koně musí být na vysoké úrovni. Výstroj musí být sestavena tak, aby dobře padla a nepůsobila bolest či zranění.

d) Přeprava

Koně musí být během přepravy chráněni před zraněními a ostatními riziky. Převážníky musí být bezpečné, se zajištěnou ventilací, udržované, pravidelně dezinfikované a řízené zkušeným řidičem. Při manipulaci s koněm musí být přítomni zkušení ošetřovatelé.

e) Doprava

V souladu se současnými pravidly FEI musí být všechny cesty dobře plánované, s pravidelnými přestávkami, které umožňují nakrmení a napojení koně

2. Sportovní způsobilost

a) Kondice a způsobilost

Koně a sportovci musí být v kondici a zcela zdraví a způsobilí, aby jim byla povolena účast na závodech .

Koním musí být dopřán dostatečný odpočinek mezi tréninky a soutěžemi, stejně tak po transportu.

b) Zdravotní stav

Kůň, u kterého je podezření na zdravotní potíže, by se závodů neměl účastnit/v závodech pokračovat.

V případě pochybností je třeba vyhledat veterináře ke konzultaci.

c) Dopink a medikace

Dopink a medikace jsou považovány za závažné narušení pohody a zdraví koně a nebudou tolerovány. Po jakémkoliv veterinárním zákroku musí být zajištěna před účastí na závodech dostatečně dlouhá doba na rekonvalescenci.

d) Chirurgické zákroky

Jakýkoliv chirurgický zákrok, který ohrožuje pohodu a zdraví soutěžícího koně nebo bezpečnost ostatních koní nebo sportovců nesmí být povolen.

e) Březí klisny/klisny **krátce** po porodu

Klisny, které jsou březí déle než čtyři měsíce, nebo klisny **krátce** po porodu **až do odstavu hříběte** se nesmí účastnit závodů.

f) Zneužívání jezdeckých pomůcek

Zneužívání jezdeckých pomůcek (bičů, ostruh atd.) nebude tolerováno.

3. Závody nesmí ovlivnit pohodu a zdraví koně

a) Soutěžní areály

Koně musí trénovat a soutěžit pouze ve vhodných a bezpečných areálech. Všechny překážky musí být stavěné s ohledem na bezpečnost koní

b) Povrchy

Všechny povrchy, na kterých se koně pohybují, trénují nebo soutěží, musí být připraveny tak, aby vyloučily možnost zranění.

c) Extrémně teplé počasí

Pokud by z důvodu extrémně teplého počasí mělo dojít k ohrožení pohody a zdraví koně, soutěž se nesmí konat. Dále musí být zajištěna možnost rychlého zchlazení koní po soutěži.

d) Ustájení na závodech

Stáje musí být bezpečné, hygienické, pohodlné, s dobrou ventilací a dostatečně prostorné. Čerstvá voda a užitková voda musí být vždy k dispozici.

4. Humánní zacházení s koňmi

a) Veterinární péče

Na závodech musí být vždy k dispozici veterinář. Pokud je kůň zraněn, nebo vyčerpán během soutěže, jezdec musí sesednout a veterinář musí koně zkontrolovat.

b) Doporučená zdravotní zařízení

Pokud je to nezbytné, kůň by měl být transportován do nejbližšího zdravotního zařízení k další léčbě. Zraněným koním musí být poskytnuta plnohodnotná podpůrná léčba před převozem.

c) Zranění během soutěží

Následky zranění utrpěných během soutěží by měly být monitorovány. Povrch soutěžního areálu, frekvence soutěží a další rizikové faktory by měly být důkladně prověřovány tak, aby minimalizovaly možnosti zranění.

d) Eutanázie

Pokud jsou zranění rozsáhlá a kůň musí být utracen, učiní tak humánním způsobem veterinář, a to co nejrychleji, aby minimalizoval bolest.

e) Ukončení aktivní soutěžní činnosti

Veškeré úsilí musí směřovat k tomu, aby koním byla věnována řádná pozornost i po ukončení jejich aktivní sportovní činnosti a aby s nimi bylo zacházeno humánně.

5. Vzdělávání

FEI důrazně žádá všechny osoby zainteresované v jezdeckém sportu, aby se snažili dosáhnout co nejvyšší úrovně vzdělání ve své specializaci.

Kodex chování může být příležitostně aktualizován a názory všech jsou vítány. Pozornost bude věnována dalším výzkumům ohledně pohody a zdraví koní, které FEI podporuje

KAPITOLA I – ÚVODNÍ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 001: VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Stálý rozvoj paravoltižního sportu vyvolal potřebu výrazných změn. Tato Pravidla si kladou za úkol sjednotit tuto disciplínu. Vychází z Pravidel Voltiže s jistou modifikací k handicapům paravoltižních cvičenců.

Dále si kladou za úkol zlepšit nakládání s koňmi a přiblížit soutěže co největšímu počtu cvičenců paravoltiže.

Tato Pravidla mají sjednotit rozhodování paravoltiže a upozornit na její specifické problémy.

ČLÁNEK 002: PRIORITA PRAVIDEL

1. Ve všech případech nezahrnutých v těchto Pravidlech je třeba rozhodnout podle základních předpisů o hiporehabilitaci, Všeobecných pravidel ČJF a **Voltižních pravidel**.

KAPITOLA II – ZÁVODY

ČLÁNEK 003: TYPY ZÁVODŮ

1. V ČR se při dosud neexistujících mezinárodních pravidlech konají národní a přátelské závody se zahraniční účastí. Jejich vyvrcholením je Mistrovství ČR.
2. Národní závody a národní mistrovství se musí řídit následujícími články těchto pravidel.

ČLÁNEK 004: NÁRODNÍ A PŘÁTELSKÉ ZÁVODY

1. **Každá soutěž je soutěží, zůstanou-li na startovní listině po jejím uzavření nejméně 3 jednotlivci nebo 3 skupiny z nejméně dvou subjektů.**
2. Cvičenec má povoleno cvičit jako jednotlivec, ve skupině a ve dvojici.

ČLÁNEK 005: MISTROVSTVÍ ČR

1. Mistrovství musí být organizováno přísně v souladu se Všeobecnými a Veterinárními pravidly ČJF, STP MČR a specifickými pravidly této disciplíny.
2. Organizační výbor má dovoleno zvat účastníky z jiných států. V tomto případě jde o „otevřené mistrovství“, ve kterém účastníci z jiných států nemohou získat medaile a tituly.
3. Kvalifikační kritéria jsou součástí STP ČJF (sportovně-technických podmínek) pro příslušný rok.
4. Mistrovství se mohou konat jen v hale nebo alespoň na krytém voltižním kruhu v souladu s ustanovením rozpisu.

ČLÁNEK 006: SOUTĚŽE

Jednotlivci

1. Kůň je veden lonžérem v kroku na levou nebo pravou ruku.

2. Kategorie jednotlivců

TH 1/2 - tělesný handicap 1/2

- je hodnoceno bez rozdílu pohlaví ale dle závažnosti handicapu
- v kategoriích TH1 cvičenci s tělesným postižením a se svalovým testem v hodnotách stupňů 4 a 5
- TH2 cvičenci s tělesným postižením a se svalovým testem v hodnotách 0,1,2 a 3

MH muži/ženy - mentální handicap

LH muži/ženy - lehký handicap

ZO muži/ženy - zdravotní oslabení

3. V soutěži jednotlivců musí být kategorie rozděleny na mužské a ženské, kromě kategorie TH

4. Pokud se soutěže zúčastní méně než 3 soutěžící jedné kategorie, bude jejich kategorie sloučena a hodnocena s nejbližší kategorií handicapu.

Dvojice

5. Paravoltižní dvojice je složena ze dvou voltižérů, bez ohledu na pohlaví.

6. Kůň je veden lonžérem v kroku na levou ruku.

7. Kategorie dvojic:

MTH - smíšené handicapy: mentální a tělesný; mentální a mentální nebo tělesný a tělesný

SH - lehký handicap s mentálním nebo tělesným handicapem

LH - jen lehký handicap

ZO - zdravotní oslabení

8. Pokud se soutěže zúčastní méně než 3 dvojice jedné kategorie, bude jejich kategorie sloučena a hodnocena s nejbližší kategorií handicapu.

9. Cvičenec kategorie ZO může sestavit dvojici pouze s cvičencem kategorie LH, kdy dvojice závodí za kategorii LH.

Skupiny

10. Paravoltižní skupiny mohou být smíšené, složené ze 4-6 voltižérů

11. Kůň je veden lonžérem v kroku na levou ruku.

12. Kategorie skupin:

MTH - smíšené handicapy. Např. mentální a tělesný, mentální a mentální nebo tělesný a tělesný

SH - lehký s mentálním nebo s tělesným

LH - jen lehký handicap

ZO - zdravotní oslabení

13. Pokud se soutěže zúčastní méně než 3 skupiny příslušné kategorie, budou sloučeny a hodnoceny s nejbližší kategorií

KAPITOLA III – PŘIHLÁŠKY A SOUTĚŽÍCÍ

ČLÁNEK 007: POZVÁNKY

1. Jako pozvánka na závody slouží rozpis závodů, schválený paravoltižní sekcí ČHS a voltižní komisí ČJF.
2. Po jeho schválení dává pořadatel rozpis na vědomí ČJF a ČHS.

3. Rozpis by měl obsahovat podmínky ubytování, stravování cvičenců a ustájení koní, viz Všeobecná pravidla.

ČLÁNEK 008: PŘIHLÁŠKY

1. Datum **uzávěrky přihlášek určí** organizační výbor. Po uzavěrci přihlášek nebude na ostatní brán zřetel. Toto opatření vyplývá z pravidel ČJF
2. Jmenovité přihlášky musí obsahovat jmenný seznam skupin, dvojic, jednotlivců, věk, kategorii, jméno klubu nebo organizace, jména koní a lonžérů.

ČLÁNEK 009 – PARAVOLTIŽĚŘI

1. **Minimální věková hranice pro začlenění do soutěží je dosažení 8-mi let v daném roce. Horní věková hranice není omezena.**
2. **Cvičenci paravoltiže musí mít platnou registraci ČJF pro daný soutěžní rok (viz dokument ČJF z r.2007 „Způsob začlenění disciplíny parajezdectví do ČJF“) a průkaz ČHS**
3. Cvičenci paravoltiže se mohou **na jedněch závodech zúčastnit soutěží jednotlivců, dvojic i skupin.**
4. Na všech závodech vedoucí ekipy nebo jiná odpovědná osoba musí mít průkazy pojištění všech cvičenců paravoltiže a zodpovídá za způsobilost cvičence.

ČLÁNEK 010: VOLTIŽNÍ KONĚ

1. Voltižní koně na paravoltižních závodech musí **být minimálně 5 let starý.**
2. Podmínkou startu nového koně je splnění paravoltižní lonžovací úlohy minimálně na 50 %. **Lonžovací úloha viz příloha paravoltižních pravidel č. 4**
3. Voltižní kůň na paravoltižních závodech nemusí mít licenci ČJF.
4. Příslušnost majitele koně nemusí být stejná jako příslušnost cvičence paravoltiže nebo lonžéra.

ČLÁNEK 011: PROHLÍDKA KONÍ

1. Před první soutěží Sbor rozhodčích, ve spolupráci s veterinárním delegátem, prohlédne koně podle pravidel.
2. Během soutěže má Sbor rozhodčích možnost prohlédnout nebo vyřadit koně, který kulhá nebo je ve špatném stavu, po zazvonění zvonkem hl. rozhodčího.

ČLÁNEK 012: LONŽÉR

1. Lonžér nemusí mít stejnou **oddílovou příslušnost jako voltižér.**
2. Lonžér musí mít licenci cvičitele nebo trenéra, nebo musí mít splněnou předepsanou lonžovací zkoušku (viz příloha č.4).

ČLÁNEK 013: VEDOUcí VÝPRAVY

1. Lonžér, trenér, vychovatel nebo rodič může vystupovat jako vedoucí výpravy, je-li k tomu vybrán vysílající organizací.
2. Musí být nejméně 18 let starý.

ČLÁNEK 014: POZDRAV

1. Ve všech soutěžích, konaných ve voltižním kruhu a pod dozorem Sboru rozhodčích, musí každý voltižér a lonžér pozdravit hlavního rozhodčího jako projev zdvořilosti před a po skončení soutěže.
2. Hlavní rozhodčí dává zvonkem pokyn k možnosti zahájení cvičení.
3. Nástup, odchod a způsob pozdravu jsou ponechány na soutěžících, ale měly by být bez zbytečných efektů.
4. Hlavní rozhodčí odpoví na pozdrav.
5. Nástup a odchod může být doplněn hudbou, pokud hlavní rozhodčí nerozhodne jinak.
6. Cvičenec zahajuje cvičení náskokem samostatně nebo s dopomocí. Nejsou povoleny rampy a schůdky.

ČLÁNEK 015: ÚBOR

1. Úbor voltižéra musí být bezpečný, padnoucí a vhodný pro jezdecký sport. Dovolené jsou našité ploché látkové aplikace a potisky v různých barvách. Při nedodržení a po upozornění rozhodčím sborem je cvičenec povinen patřičně úbor upravit. V případě neuposlechnutí bude cvičenec ze závodu vyřazen.
2. Je dovoleno použít připevněnou sukýnku k dresu, do max. délky 20cm tak, aby při překlopení vzhůru sahala max. do podpaží.
3. V soutěži skupin a dvojic se doporučují jednotné úbory.
4. Úbor lonžéra by měl být decentní a odpovídající danému sportu.

ČLÁNEK 016: POSTROJ VOLTIŽNÍHO KONĚ

1. Postroj voltižního koně tvoří následující:
 - uzdečka (gumové udidlo je povoleno, viz. příloha k paravoltižním pravidlům č. 5);
 - dvě vyvazovací otěže;
 - voltižní pás s poduškou a podbřišníkem.
2. Bandáže nebo kamaše je možné použít.
3. Kryty uší jsou povoleny, ucpávky uší nejsou povoleny.
4. Kůň nosí identifikační číslo přidělené pořadatelem při příjezdu po celou dobu soutěže, viz voltižní pravidla, Článek 719.7 Identifikační číslo.
5. Může se závodit na libovolných madlech.
6. Povolená udidla a nánosníky viz. Příloha k paravoltižním pravidlům 6,7.
7. Průvlečné nebo pomocné otěže nejsou povoleny.
8. Lonž musí být připevněna k vnitřnímu kroužku udidla (ne přes hlavu nebo do vnějšího kroužku).
9. Zádová poduška (volitelná), může být kdykoliv kontrolována rozhodčím a musí mít následující parametry:

- max. 80 cm od zadního okraje pásu do konce podušky;
 - max. 25 cm od předního okraje pásu ke krku koně;
 - max. 90 cm od jedné strany ke druhé (kontrolováno na koni, povolená odchylka nesmí přesáhnout 3 cm, tj. 93 cm);
 - max. 3 cm silná včetně pokrývky;
 - max. celková délka 1.10 m včetně 25 cm před voltižním pásem.
10. Použití jakékoliv jiné výstroje nebo jiné nebo nesprávné použití povolené výstroje bude znamenat vyloučení.
11. Každý člen **ekipy**, přihlášený v přihlášce, smí opracovávat koně.

ČLÁNEK 017: NÁKLADY A VÝHODY

1. **Náklady na závody upravuje schválený rozpis závodů.**
2. Pořadatel **zajistí** ubytování **členů ekipy** s cenami dle rozpisu, pokud je dostatečně dopředu **nahlášen počet osob.**
3. Pořadatel **zajistí ustájení koní** s cenami dle rozpisu, **pokud je dostatečně dopředu nahlášeno.**

ČLÁNEK 018: CENY

1. **Na národních závodech obdrží každý cvičenec ve všech soutěžích stužku (flot).**
2. **Na národních závodech obdrží každý cvičenec ve všech soutěžích malý suvenýr.**
3. Na mistrovství obdrží první tři cvičenci v každé kategorii medaile.
4. **Na mistrovství ČR obdrží všichni soutěžící stužku(flott).**

ČLÁNEK 019: HRUBÉ ZACHÁZENÍ S KONĚM A DOPING

1. Platí Všeobecná pravidla a Veterinární pravidla (čl. 143, 1024).

ČLÁNEK 020: OFICIÁLNÍ OSOBY

1. Na závodech musí být tři rozhodčí s kvalifikací pro paravoltiž ČHS nebo voltiž ČJF. Ve výjimečných případech mohou rozhodovat dva rozhodčí se souhlasem všech zúčastněných příslušného závodu.
2. Rozhodčí musí být umístěn v A, B, C
3. Rozmístění rozhodčích určuje hlavní rozhodčí
4. **Na mistrovství ČR se doporučuje účast 4 rozhodčích, umístěných v A, B, C a D**
5. Technickým delegátem může být rozhodčí nebo osoba proškolená ČJF nebo FEI na pozici technického delegáta nebo stewarda (komisaře).

KAPITOLA IV – SOUTĚŽE PARAVOLTIŽNÍCH SKUPIN

ČLÁNEK 021: VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

1. Paravoltižní soutěže se musí konat v souladu s Všeobecnými pravidly ČJF a platnými Pravidly paravoltiže (viz Preambule).
2. Soutěže paravoltižních skupin se mohou pořádat pro kategorie:
 - LH: všichni cvičenci skupiny jsou klasifikováni v kategorii lehkého handicapu
 - SH: skupina složená ze smíšených LH, MH a TH handicapů
 - MTH: skupina složená z mentálního a tělesného handicapu
 - ZO: zdravé osoby (jen přátelské soutěže)
3. Soutěžní skupina se skládá s lonžéra, koně a 3-6 cvičenců.
4. Kůň **je veden lonžérem v kroku na levou ruku** na kruhu o minimálním průměru 15 m.
5. Paravoltižní soutěž skupin se skládá ze dvou sestav – povinné sestavy a volné sestavy.
6. Všechny sestavy musí být předvedeny v kroku.
7. Všichni cvičenci skupiny musí absolvovat povinnou sestavu a alespoň jeden cvik ve volné sestavě.
8. Skupina musí odcvičit nejméně 8 cviků a nejvíce 15 cviků.
9. Je doporučeno předvádět povinné a volné sestavy s hudebním doprovodem. Medium, na kterém má být hudební doprovod předán, určuje rozpis závodu.
10. Výběh hudby je libovolný, bez žádného omezení.

ČLÁNEK 022: POVINNÁ SESTAVA SKUPIN

1. Pro všechny paravoltižní kategorie (LH, SH, MTH, ZO)
V povinné sestavě je předvedeno pět cviků v jednom bloku:
 - základní sed
 - holubička
 - mlýn
 - klek s upažením
 - seskok přednožkou dovnitřCelá sestava se cvičí v kroku.

ČLÁNEK 023: VOLNÁ SESTAVA SKUPIN

1. Ve volné sestavě mají cvičenci příležitost předvést své umění. Mohou si naplánovat vlastní sestavu s ohledem na vlastní schopnosti.
2. Na koni nesmí být ve stejný okamžik víc jak dva cvičenci. Alespoň jeden musí zůstat v kontaktu s koněm. Skládá se ze cviků jednotlivců a dvojic.
3. Volná sestava se skládá ze statických a dynamických cviků.
4. Aby mohla být započtena známka za obtížnost statického cviku, musí **být proveden** nejméně na délku tří kroků koně.

5. Dynamický cvik bude započten, pokud se během provádění pohybu cvičence mění jeho těžiště vzhledem ke koni.
6. Náskoky se nezahrnují do hodnocení.
7. U volných sestav skupin je doporučeno předvádět sestavy s hudebním doprovodem, na USB flash disku, určeném dle rozpisu závodu.

ČLÁNEK 024: ZNÁMKY

1. Následující známky platí pro hodnocení povinné sestavy, volné sestavy a pro hodnocení celkového dojmu:

10	- vynikající	4	- nedostatečný
9	- velmi dobrý	3	- téměř špatný
8	- dobrý	2	- špatný
7	- dosti dobrý	1	- velmi špatný
6	- uspokojivý	0	- nepředveden, nebo „výsledek srážek“
5	- dostatečný		

ČLÁNEK 025: HODNOCENÍ POVINNÝCH SESTAV

1. Maximální známka je 10. Desetiny jsou povoleny.
2. Z výsledných průměrů známek každého cvičence se vypočítá průměrná výsledná známka skupiny.
3. Bodové srážky v povinných sestavách:
Dle aktuální směrnice paravoltiže pro rozhodčí.

ČLÁNEK 026: HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY

1. Volná sestava je hodnocena třemi známkami:
 - celkový dojem koeficient x1
 - technické provedení koeficient x2
 - obtížnost koeficient x1
 - kůň se nehodnotí
2. Hodnocení stupně obtížnosti:
Cviky jsou rozděleny podle obtížnosti do tří stupňů obtížnosti:
 - těžké cviky (D) 1,0 bodů
 - středně těžké cviky (M) 0,8 bodů
 - lehké cviky (E) 0,5 bodů
3. Kategorizace cviků dle Směrnic pro voltiž.
4. Riskantní cviky jsou zakázané.

KAPITOLA V – SOUTĚŽE PARAVOLTIŽNÍCH DVOJIC

ČLÁNEK 027: VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ

1. Soutěže paravoltižních dvojic se mohou pořádat pro kategorie LH, SH, MTH a ZO.
2. Kůň **je veden lonžérem v kroku na levou ruku** na kruhu o minimálním průměru 15m.
3. Soutěž dvojic se skládá z povinné sestavy a z volné sestavy.
4. U sestav dvojic je doporučeno předvádět sestavy s hudebním doprovodem, na USB flash disku, určeném dle rozpisu. Výběr hudby je libovolný bez omezení.

ČLÁNEK 028: POVINNÁ SESTAVA

Viz. Článek 022.

ČLÁNEK 029: VOLNÁ SESTAVA

1. Ve volné sestavě mají cvičenci příležitost předvést své umění. Mohou si naplánovat vlastní sestavu s ohledem na vlastní schopnosti.
2. Dvojice musí zůstat v kontaktu s koněm po celou dobu sestavy.
3. Ve dvojici cvičenci musí odcvičit společně nejméně 7 cviků a maximálně 10 cviků.
4. Sestava dvojic se skládá ze statických a dynamických cviků.
5. Aby mohla být započtena známka za obtížnost statického cviku, musí **být proveden/držen** nejméně tři kroky koně.

ČLÁNEK 030: HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY DVOJIC

Viz Článek 026.

KAPITOLA VI – SOUTĚŽE JEDNOTLIVCŮ PARAVOLTIŽE

ČLÁNEK 031: VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ

1. Soutěže jednotlivců se musí konat v souladu s Všeobecnými pravidly ČJF a Směrnicemi pro rozhodčí **paravoltiže**.
2. Soutěže paravoltižních jednotlivců se mohou pořádat pro kategorie LH (lehký handicap), MH (mentální handicap), TH (tělesný handicap) a ZO (zdravotní oslabení).
3. Cvičenci jsou doprovázeni lonžérem a voltižním koněm.
4. **U voltižérů s těžkým a/nebo mentálním handicapem je povolen doprovod asistenta/trenéra podél koně pro jejich bezpečnost, ale nesmí cvičence přidržovat.**
5. U těžkých mentálních handicapů je povolena slovní náповěda lonžérem/asistentem/trenérem.
6. Paravoltižní soutěže jednotlivců se skládají ze dvou sestav – povinné a volné.

ČLÁNEK 032: POVINNÁ SESTAVA

Viz Článek 022.

ČLÁNEK 033: HODNOCENÍ POVINNÉ SESTAVY

Viz. článek 025.

ČLÁNEK 034: VOLNÁ SESTAVA

1. Volná sestava se skládá ze statických a dynamických cviků. Statické cviky musí být drženy alespoň na tři kroky koně, aby byly započítány do známek za obtížnost.
2. Cvičenec musí zacvičit na koni minimálně 7 cviků a maximálně 10 cviků.

ČLÁNEK 035: HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY

Viz. článek 026.

KAPITOLA VII - SOUTĚŽ „TANEC A BAREL“

ČLÁNEK 036: TYPY SOUTĚŽÍ

1. V ČR se konají přátelské soutěže volné tvorby. Vrcholová soutěž se koná vždy na závěr paravoltižní sezony při MČR v paravoltiži.

ČLÁNEK 037: VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

1. Soutěže skupin cvičenců mohou být složeny z různých paravoltižních kategorií (LH, MH, TH) a také mohou být doplněny kategorií ZO.
2. Soutěžní skupina se skládá z 3 – 6 cvičenců.
3. Sestava skupiny se skládá ze dvou částí – tanec a cvičení na barelu.
4. Sestava má vymezený čas. Nejkratší doba trvání je 3,5 minut a nejdelší doba je 4,5 minut.
5. Sestavy se předvádějí s hudebním doprovodem na USB flash disku nebo na CD.
6. Výběr hudby je libovolný, bez žádného omezení.

ČLÁNEK 038: POZVÁNKY

1. Pozvánka na soutěž slouží jako doplněk rozpisu **na národní závody, na MČR** v paravoltiži nebo samostatně. Musí být schválena paravoltižní sekci ČHS, která ji poté dá na vědomí ČJF. Na MČR schvaluje VV.
2. Pozvánky by měly obsahovat podmínky na stravování, popřípadě ubytování.

ČLÁNEK 039: PŘIHLÁŠKY

1. Datum uzávěrek přihlášek určuje Organizační výbor. Po uzávěrce přihlášek nebude na ostatní brán zřetel. Toto opatření je převážně z důvodů výpočetní techniky.
2. Přihlášky musí obsahovat jmenný seznam cvičenců dané skupiny a jméno klubu nebo organizace.

ČLÁNEK 040: CVIČENCI

1. Cvičenci se mohou zúčastnit soutěže bez omezení věkové hranice.
2. Vedoucí ekipy nebo jiná odpovědná osoba musí mít na soutěži k dispozici průkazy pojištěnce všech cvičenců a zodpovídá za jejich způsobilost.

ČLÁNEK 041: POZDRAV

1. Při soutěži pod dozorem Sboru rozhodčích musí skupina Sbor pozdravit jako projev zdvořilosti před a po skončení soutěže.
2. Sbor rozhodčích odpoví na pozdrav pokynem hlavy.
3. Nástup a odchod může být doplněn hudbou.

ČLÁNEK 042: ÚBOR

1. Úbor paravoltižera musí být při cvičení na barelu bezpečný, padnoucí a vhodný na tento sport. Dovoleno jsou našité ploché látkové aplikace a potisky v různých barvách. Při tanečním projevu je povolen rozličný úbor, který je odnímatelný, aby nebyl překážkou při cvičení na barelu.

ČLÁNEK 043: SOUTĚŽNÍ SESTAVY

1. Cvičenci mají příležitost předvést své umění tancem a cvičením na barelu.
2. Sestavu si plánují dle svých schopností s ohledem na své schopnosti.
3. Musí sestavu rozplánovat tak, aby taneční část a část na barelu byla ve vyměřeném čase rovnoměrně rozložena.
4. Sestava se skládá z taneční části na zemi a na barelu převážně ze cviků jednotlivců, dvojic, trojic.

ČLÁNEK 044: HODNOCENÍ SESTAV

1. V soutěži hodnotíme výběr skladby a choreografii tance, techniku tance a celkový dojem sestavy. Do celkového dojmu se započítává vystupování členů skupiny od nástupu až po konečný pozdrav Sboru rozhodčích.

ČLÁNEK 045: ZNÁMKY

1. Barel:	2. Skladba/choreografie:	3. Taneční technika:	4. Celkový dojem:
10 – vynikající	5 – vynikající	5 – vynikající	5 – vynikající
9 – velmi dobrý	4 – velmi dobrý	4 – velmi dobrý	4 – velmi dobrý
8 – dobrý	3 – dobrý	3 – dobrý	3 – dobrý
7 – dosti dobrý	2 – dostatečný	2 – dostatečný	2 – dostatečný
6 – uspokojivý	1 – špatný	1 – špatný	1 – špatný
5 – dostatečný	viz Směrnice pro rozhodčí		
4 – nedostatečný	paravoltiže		
3 – téměř špatný			
2 – špatný			
1 – velmi špatný			

ČLÁNEK 045: CENY

1. Na národních závodech obdrží každý cvičenec ve všech soutěžích stužku (flot).
2. První tři umístěné skupiny obdrží POHÁR ČHS.

ČLÁNEK 046: OFICIÁLNÍ OSOBY

1. Na soutěži musí být přítomni tři rozhodčí s oprávněním **ČHS a ČJF**.

PŘÍLOHY K PRAVIDLŮM PARAVOLTIŽE

Přílohy k pravidlům paravoltiže jsou samostatný dokument, který obsahuje **následující dokumenty**:

1. Listina rozhodčího pro jednotlivce
2. Listina rozhodčího pro dvojice
3. Listina rozhodčího pro skupinu
4. Listina rozhodčího **pro** lonžovací úlohu pro nového koně/lonžéra pro paravoltiž
5. Povolená udidla
6. Nánosníky